

O comunitate dezvoltată se bazează pe relațiile dintre oameni și diversitatea lor culturală.
Indiferent de apartenența etnică, împreună putem dezvolta o comunitate prosperă.
TRĂIM ÎN ACEIAȘI COMUNITATE, HAI SĂ NE CUNOAȘTEM!

Sursa foto: Sastipen

STIAȚI CĂ...

O **comunitate locală** este definită drept un grup de persoane care interacționează și trăiesc pe un teritoriu comun.

O **comunitate locală** este alcătuită dintr-un grup de oameni care au interese, credințe și norme de viață comune.

O **comunitate locală** se bazează pe relațiile de conviețuire pașnică între cetățeni, pe relațiile de colaborare și ajutor reciproc.

O **comunitate locală** este construită pe principiul respectării diversității etnice și culturale ale membrilor săi.

O **comunitate locală** are în componența sa, pe lângă cetățeni români, și cetățeni din rândul populațiilor minoritare, organizate în **comunități etnice**, cu tradiții culturale, lingvistice și religioase specifice.

Comunitățile etnice cele mai cunoscute din România sunt: maghiarii, romii, ucrainenii, germanii, turcii, rușii-lipoveni, tătarii, sârbii, slovacii, bulgarii, croații, grecii, evreii, italienii, polonezii și cehii.

De-a lungul timpului, prin diversitatea culturilor și a tradițiilor lor, **comunitățile etnice** din România au contribuit semnificativ la procesul de dezvoltare și conservare a patrimoniului cultural românesc.

Oficial, minoritatea romilor din România, ocupă locul al doilea în topul populațiilor minoritare care locuiesc pe teritoriul românesc, după populația maghiară, numărând **621.573 de persoane etnie romă**, declarați la Recensământul din 2011.

Neoficial, numărul acestora este mult mai mare, ONG-urile și alte instituții de specialitate aproximează un număr de cca . **1,5 –2 milioane de persoane de etnie romă**, dintre care, peste 58% locuiesc în mediul rural, alături de populația majoritară.

România este un stat european care promovează diversitatea și multiculturalitatea, îmbrățișând și respectând multitudinea de culturi, limbi și tradiții ale comunităților etnice care locuiesc pe teritoriul ei. Anual, în data de **18 decembrie**, România celebrează **Ziua Minorităților Naționale**, ca expresie a omagierii contribuției semnificative a minorităților naționale la definirea patrimoniului cultural și spiritual românesc.

Campanie implementată în cadrul proiectului "CCSI - Model de intervenție în procesul de incluziune și abilitare a romilor" - PN1008

Proiectul beneficiază de un grant în valoare de 808.250 Euro oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE, prin intermediul programului "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor".

"Working together for a green, competitive and inclusive Europe/ Lucrând împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă"

CINE SUNT ROMII ȘI CE NE ÎNVAȚĂ ISTORIA DESPRE ACEST GRUP MINORITAR– ROMII ÎN PERIOADA ROBIEI

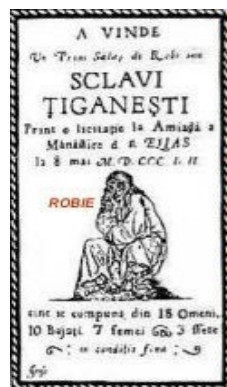
- Romii din România constituie unul dintre grupurile etnice minoritare cele mai mari din România care, de-a lungul istoriei, s-a confruntat cu o serie de atrocități și acțiuni inumane care au afectat conștiința etnică a membrilor acestei minorități.
- Încă de la atestarea lor pe teritoriul românesc și până la începutul anilor 1990, minoritatea romilor nu a fost recunoscută de autorități ca o minoritate națională ci mai degrabă ca o grup inferior, supus acțiunilor autorităților vremii de exploatare, exterminare și asimilare forțată.
- Prima atestare documentară a romilor de pe teritoriul României actuale, datează din anul 1385, când Dan I, domnitorul Țării Românești, dăruiește Mănăstirii Tismana 40 de sălașe de „ațigani”, prezentându-i pe romii cu statutul de robi.
- Romii au cunoscut cea mai lungă perioadă de robie din istorie, respectiv peste **500 de ani de robie**. În cele cinci secole de robie, romii, considerați a fi născuți sclavi, au trăit opresiuni și umilințe greu de imaginat. Erau o marfă ca oricare alta. Bărbații și femeile erau vânduți, fiecare, pe un cal, pe câțiva galbeni sau pe câteva banițe cu grâu.
- Unii dintre romii încercau să fugă de la stăpîn, iar cei prinși erau aspri pedepsiți. În scrierile sale, Mihail Kogălniceanu, descrie o modalitate de a tortura un rob: **„Acest soi de tortură crudă constă în lovirea tălpilelor cu nuiiele, picioarele fiind legate de un drug pe care doi oameni îl țin ridicat, astfel încât cel bătut să nu se poată sprijini de pământ decât cu capul și umerii”**.
- O altă pedeapsă administrată fugarului era ca acesta să încerce să ajungă la malul unei ape după ce era aruncat în ea, fiind legat de picioare. Pentru ca fugarul să depună un efort supraomnesc, i se promitea iertarea, dacă reușea să ajungă la mal. Dar atunci când ajungea aproape de mal, fugarul era tras înapoi în albia râului până când acesta, epuizat, se îneca. La toate aceste scene oribile asista întreaga „șatră”. Puțini știu că de aici vine expresia **„S-a înecat ca țiganul la mal”** care în zilele noastre are o altă conotație.
- **La data de 20 februarie 1856, a fost adoptată Legiuirea pentru emanciparea romilor din Principatul Țării Românești, prin care era desființată robia. O populație de 250.000 de romi și-a câștigat statutul de oameni liberi. Proprietarilor de robi romii li se acorda o despăgubire de zece galbeni pentru fiecare rob.**
- Însă după eliberare, fără niste reforme serioase adresate acestui segment de populație, mulți dintre romii s-au întors înapoi la proprietarii care i-au eliberat și, în calitate de oameni liberi, au continuat să presteze aceleași munci pentru a-și asigura necesarul de trai de zi cu zi.
- Un alt segment dintre romii eliberați, nu s-au întors la proprietarii lor și și-au dezvoltat un stil de viață propriu, călătorind cu „șatra” dintr-o localitate în alta unde prestați diferite servicii pentru supraviețuire (Ex: neamul spoitorilor, lautarii, caldararii, ursarii, argintarii, fierarii).
- Practic, în perioada următoare eliberării din robie, romii au continuat să traiască la limita subsistenței, prestand aceleași munci și cu posibilități reduse de emancipare.

De la fii și moștenitorii de răposatului SERDAR NICOLAE NICA de București sunt

200

de familie de țigani de vânzare.

Bărbații sunt sclavi excelenți de curte, adică țigani de moșie, aurari, cismari, muzicanți, și muncitori agricoli. Vânzarea nu oșă conțina de mai puțin de cinci sclavi pe rînd. Prețul pe persoană atunci oșă fie doua ducate. Oșă fie preparați ca dobbeci și bazat pe primirea banilor, cumpărătorul. Va fi asigurat de un serviciu adecvat.

Primele atestări a romilor în Muntenia 1385. În Moldova în 1428 . documente în care romii sunt listați ca bunuri a unor mănăstiri, "SCLAVI".

În funcție de stăpâni existau 3 categorii de sclavi:

- 1) Domnești-ai statului;
- 2) Boierești;
- 3) Mănăstirești;

La început toți au fost ai statului , apoi prin donații și vânzări ajung la mănăstiri și boieri;

După 1600 se folosește termenul de rob, și automat ȚIGAN înseamnă ROB. Sclavii se puteau căsători doar cu consimțământul stăpânului.

În sec. XVIII căsătoria era declarată indisolubilă;

Un rob iertat devenea om liber;

Singurul drept era cel "LA VIAȚĂ"

Codul Civil din 1818 (Codul Caragea)

În vigoare de la 01 septembrie 1818 - până la 30 iunie 1865

CAP II art. 10
Vânzarea țiganilor să se facă după chipul vânzării lucrurilor celor nemîșcătoare.

CAP VII art. 5
Stăpînul țiganului e slobod să vînză, și să dăruiască pe țigan.

CAP VIII art. 3
Să nu poată nimeni să slobozească țiganul său, înaintea vârstei sale de douăzeci de ani.

art. 4
Nici unul din egumeni să nu poată slobozii țigan mănăstiresc.

Sursa imagini: www.vocearomilor.ro

CINE SUNT ROMII ȘI CE NE ÎNVAȚĂ ISTORIA DESPRE ACEST GRUP MINORITAR- ROMII IN PERIOADA DEPORTĂRII

- Prima atestare documentară cu privire la dorința romilor de emancipare o reprezintă întâlnirea de la Ibasfalau (azi localitatea Dumbraveni, jud. Sibiu) desfășurată în data de 27 aprilie 1919. În cadrul acestei întâlniri romii și-au exprimat solidaritatea cu actul Marii Uniri și au realizat un memoriu adresat autoritatilor vremii prin care au solicitat „ **să fim primiți în sânul marelui popor român, să nu se mai folosească numirea (poreclă) ca batjocură țigan, să fim și noi considerați întrutoate egali în drepturi și în datorii cu ceilalți români din România Mare, să fim primiți la toate oficiile de stat și bisericesti**”. În plus, romii au cerut să beneficieze și ei de legea împroprietărilor cu pământ și să aibe reprezentare în Marele Sfat Național Românesc.
- Chiar dacă și-au exprimat susținerea față de proiectul Marii Uniri, romii nu au fost luați în considerare de către autoritățile vremii și doleanțele lor au rămas la nivel de intenție, constituind practic dezideratul mișcării de emancipare a romilor.
- Perioada interbelică se remarcă prin începutul mișcării romilor de emancipare și apariția unei elite de tip nou, care nu și-a pierdut odată cu ascensiunea socială identitatea etnică. Au fost înființate organizații socio-profesionale proprii. În martie **1933, la București s-a înființat Asociația Generală a Țiganilor din România**. Se avea în vedere: alfabetizarea, publicarea de cărți privind istoria rromilor, înființarea unei universități populare române, a unui „muzeu național” rrom, înființarea de ateliere unde să lucreze rromii, colonizarea tuturor rromilor nomazi, înființarea de “sfaturi județene” și a unui “sfat suprem al bătrânilor” pentru rezolvarea unor litigii între rromii etc.
- În anul 1938, odată cu apariția ideologiei naziste, societatea începe să îi considere pe rromii ca pe o „națiune de categoria a doua”, rromii fiind încadrați dintr-o categorie socială inferioară într-o categorie rasială inferioară.
- În anul 1941 rromii au fost închiși în lagăre de concentrare, în ghetouri și lagăre de exterminare, alături de evrei. Lagărele rromilor erau denumite „lagăre de familie”, rromii preferând să fie închiși împreună cu toată familia în același loc. Nu existau barăci separate pentru femei și copii, ca în cazul evreilor și al polonezilor. Acest fapt a determinat uciderea familiilor întregi de rromii în camerele de gazare.
- Din proprie hotărâre, mareșalul Ion Antonescu a decretat deportarea rromilor în Transnistria în vara și la începutul toamnei lui 1942. El și-a motivat hotărârea prin presiunea opiniei publice, care reclama unele furtișaguri și alte fapte mai grave făcute noaptea de grupuri de oameni, printre care erau și rromii. Deportarea s-a făcut în baza unui recensământ din data de 25 mai 1942, care a clasificat rromii propuși pentru deportare în două mari categorii: 1) rromii nomazi, căldărari, lingurari etc. și 2) rromii stabili, care nu aveau mijloace de existență sau ocupații precise ori care făcuseră pușcărie.
- Între 1 iunie – 18 iulie 1942 au fost deportați între 25000 și 300000 de rromii, și anume, toți nomazii, precum și o parte dintre rromii stabili. Chiar și soldații rromii, care în viața civilă erau nomazi, au fost scoși din armată și trimiși în Transnistria. Rromii au fost așezați în hotarul sau în vatra unor sate situate pe malul Bugului și ținând de județele Golta, Oceakov, Balta și Berezovka. Unii rromii au fost cazați în bordeie de pământ, iar alții în case. Nu le-au fost asigurate condiții minime de cazare și de încălzire pe timpul iernii, într-o casă cu trei camere fiind îngrămădiți 20-25 de oameni.
- Chiar dacă măsura deportării a vizat persoanele considerate periculoase pentru siguranța cetățenilor și pentru ordinea în stat, în realitate au fost deportați și rromii stabili, buni meseriași, care nu avuseseră vreodată probleme cu autoritățile. Mulți dintre soldații rromii reînțorși de pe front unde au luptat pentru România și-au găsit părinții, soțiile și copiii deportați în Transnistria și au cerut reînțorcerea lor de acolo.
- **Datorită unor condiții de trai extreme, în Transnistria, peste 11.000 de persoane de etnie roma deportate au murit de foame, frig, boli și mizerie.**

Sursa foto: www.vocearomilor.ro

CINE SUNT ROMII ȘI CE NE ÎNVAȚĂ ISTORIA DESPRE ACEST GRUP MINORITAR– ROMII ÎN PERIOADA COMUNISMULUI

- După încheierea episodului Transnistria, puținii romi care au supraviețuit deportării s-au întors în satele lor. Noul regim politic condus de comunisti (1944) a vizat populația de etnie romă din perspectiva egalitarismului instituind o serie de măsuri de asimilare forțată menite să steargă orice urmă de diferență pe care romii ar fi putut să o perceapă.
- În anul 1948, când regimul comunist se instalase pe deplin în România, Uniunea Generală a Romilor a fost desființată, ca de altfel tot ceea ce însemna formațiune politică de altă orientare decât cea comunistă.
- O singură dată, sub aspect politic, s-a acordat atenție romilor și anume în campania electorală din 1946, când Blocul Partidelor Democratice (BPD), din care făcea parte și PCR, a adresat manifeste speciale romilor folosind apelativul "Frați romi și romițe". Aceasta s-a întâmplat la 17 mai 1946, când se formase Blocul Partidelor Democratice.
- În anii '50, în România, printr-un proiect al statului, câteva mii de familii de romi au fost mutate forțat la marginea unor orașe sau în mici sătulețe din Bărăgan, cu scopul de a "curăța" marile orașe. Între 1956-1959, când procesul de colectivizare a determinat strămutarea forțată a multor romi în Bărăgan (uneori a unor comunități întregi), oamenii acceptau fără să mai protesteze, pentru că, în realitate, erau obligați de Miliție să procedeze așa.
- Anul 1949 a fost anul în care a început colectivizarea în România. Romii fără pământ sau cu pământ puțin sau înscris printre primii în colectiv. Unii dintre ei, chiar dacă fuseseră cei mai săraci dintre locuitori, dacă dovedeau spirit organizatoric și fidelitate partidului, puteau promova cu mare ușurință pe linie socială.
- La sate, în Transilvania și Banat, mulți romi au ocupat casele părăsite de etnicii germani care pleaseră din țară. Aceste case le erau repartizate de către stat pentru ca zona să nu rămână nepopulată sau fără forță de muncă. În alte zone ale țării, ei s-au așezat la marginea satelor, însă cei muncitori, care deveneau cu timpul mai înstăriți, au pătruns și spre centrele satelor.
- Un pas important pentru procesul de industrializare și naționalizare a fost realizat la 11 iunie 1948 când au fost naționalizate 1060 de întreprinderi industriale și miniere. Lipsa unei calificări a făcut ca mulți romi să lucreze mai ales în minerit, domeniu în care era nevoie de o mare forță de muncă. Alții erau angajați, mai ales ca muncitori necalificați, în noile fabrici și uzine ale statului. Femeile și-au găsit și ele locul în aceste noi întreprinderi.
- Principiile regimului comunist prevedeau că ocupațiile "private" ale cetățenilor trebuiau să dispară. Ca urmare, toate fabricile particulare au fost confiscate de stat. Supuse confiscării au fost și uneltele și materialele folosite de romi în ocupațiile lor tradiționale - prelucrarea metalelor, a lemnului, confecționarea bijuteriilor - mai ales aurul folosit pentru bijuterii. Cei care erau pricepuți la prelucrarea metalelor erau recrutați de noile cooperative de stat.
- Populația romă a suferit mari prefaceri în sfera ocupațională. Astfel, romii meșteșugari, care-și câștigau existența din vânzarea propriilor produse, au fost nevoiți să renunțe la meșteșugul lor și să lucreze în noile fabrici sau uzine. Pentru cei a caror meserie nu mai avea cautare, salubritatea oraselor a devenit noua lor indeletnicire. Alți romi puteau fi văzuți, deseori, colectând materialele re folosibile sau achiziționând pene, fulgi, bucăți de material textil, în schimbul cărora ofereau oale, diferite obiecte de sticlă, farfurii etc. Comercianții au fost cei care au reușit să-și practice meseria mai tot timpul. Comerțul ambulant era tolerat de autorități mai ales pentru că el mulțumea populația și satisfăcea necesități ale oamenilor pe care comerțul legal nu le acoperea.
- Până la căderea comunismului, conform statisticilor, 48-50% dintre romii apti de muncă lucrau în agricultură. Cei care mai practicau meșteșugurile tradiționale, erau considerați "paraziți sociali", fapt pentru care ei au fost deseori pedepsiți, închiși sau duși cu forța la muncă.
- Comunismul, instaurat pe deplin în România în anul 1948, a făcut ca romii să nu mai apară în actele oficiale. Rezoluția Biroului Politic al CC al Partidului Muncitoresc Român față de minoritățile etnice a ignorat existența romilor, ei nemaifiind recunoscuți ca naționalitate conclocuitoare.
- Statul nega specificul acestei populații și nu permitea apariția de publicații sau cărți în care să fie amintite obiceiurile și tradițiile romilor. De exemplu în 1960, întreg tirajul volumului "Basmе țigănești" al Veronicăi Huber a fost topit din dispoziția autorităților culturale comuniste.

CINE SUNT ROMII ȘI CE NE ÎNVAȚĂ ISTORIA DESPRE ACEST GRUP MINORITAR – ROMII ÎN PERIOADA COMUNISMULUI(2)

- Spre deosebire de maghiari și de germani, romii nu aveau dreptul de a fi reprezentați ca minoritate etnică și nu aveau dreptul să-și promoveze tradițiile culturale. Comunismul a determinat schimbarea sferei ocupaționale a rromilor și a elementelor specifice modului lor de viață - obiceiuri, tradiții, muzică, dans, limbă.
 - Aceștia au început să locuiască în case, au renunțat la vechile meșteșuguri și au început să lucreze în întreprinderi industriale, au acceptat căsătoriile oficiale, înscrierea în actele civile, iar mulți dintre ei au renunțat la port și limba maternă, începând să se integreze modului de viață care le-a fost impus.
 - Comunistii au încercat asimilarea populațiilor minoritare din România, inclusiv a rromilor. Pentru a asimila populația romă, la începutul anilor '60, regimul comunist a încercat stabilirea forțată a acestora în anumite zone ale țării și interzicerea tradițiilor și obiceiurilor respectivelor comunități.
 - Cea mai eficientă politică de asimilare a populației romi a fost politica educațională, prin care învățământul devenea obligatoriu, așa încât și familiile de romi erau obligate să-și înscrie copiii la școală. Această politică a avut, pe de o parte, efecte pozitive, deoarece li se ofereau copiilor rromi aceleași șanse ca și celorlalți copii. Astfel, mulți rromi au beneficiat de educația elementară, unii dintre ei, mai târziu, au continuat, frecventând școli profesionale și tehnice. Pe de altă parte, însă, această obligație a avut și consecințe negative. Mulți dintre elevii rromi au început să-și nege apartenența etnică, dorind să obțină poziții mai înalte în structura socială și să nu mai fie discriminați din motive etnice. Cu toate acestea, în registrele matricole, în unele școli, în dreptul elevilor rromi era înscrisă etnia acestora – "țigăni".
 - La începutul anilor '60, a început procesul de sedentarizare a rromilor nomazi. Pentru că, în cele mai multe cazuri, ei erau așezați tot la periferia orașelor, acolo unde s-au format așa-zisele țigăni, procesul a accentuat izolarea rromilor de restul societății.
 - În aceeași perioadă, în România a început procesul de sistematizare a localităților, care a generat o nemulțumire tăcută în rândul locuitorilor afectați de demolarea propriilor locuințe. Rromii au fost și ei afectați de politicile de sistematizare forțată, cartierele în care locuiau fiind desființate printre primele. Însă, acest proces a avut efecte pozitive asupra unei mari părți a rromilor, mai ales asupra celor care locuiau la periferia orașelor, pentru că sistematizarea a început în primul rând cu desființarea cartierelor insalubre de la marginea orașelor. Astfel, au dispărut așa-zisele "țigăni" cu aspect mizer, locuite de rromii foarte săraci, needucați și care, uneori, nu aveau nici acte de identitate. Mulți dintre ei au fost deplasați din localitățile de obârșie spre zone noi, industriale, unde era nevoie de muncitori.
- Regimul comunist le-a interzis rromilor lautari să mai cânte în limba rromani, permițându-le să cânte numai în limba română. Aceste măsuri erau menite să șteargă orice urmă de "diferență" dintre etnicii rromi și populația majoritară.
- În anul 1977, CC al PCR a analizat situația rromilor și a inițiat un program special de integrare socială, dar care nu a fost făcut public. Programul de integrare socială avea la bază "încercarea de încadrare în muncă a rromilor-problemă". Rromii - problemă își părăseau deseori locul de muncă, datorită inadaptării, a lipsei calificării, a atitudinii ostile a autorităților și chiar a populației.
- Rromii căldărari sau corturari, care aveau foarte mult aur teaurizat, erau fost obligați "să-l predea" statului. Statul a luat o serie de măsuri succesive privind regimul obiectelor de teaur și al metalelor pretioase. Decretul nr. 244/1978 prevedea ca toate "bijuteriile din metale pretioase se confecționează în cadrul unităților socialiste și posedă o marcă legală a statului român (...). Aceste legi au determinat confiscarea metalelor pretioase și a tezaurului de la diverse persoane, indiferent de statutul lor social, dar, mai ales, de la rromi. Militia știa că rromii nomazi dețineau aur și că nu-l vor da de bună voie statului, așa încât organele de anchetă au torturat mulți rromi pentru a afla locul unde erau ascunse aceste "comori"

Sursa foto: www.vocearomilor.ro

ROMII DIN ROMÂNIA ÎN PREZENT: DE LA ASIMILARE LA INCLUZIUNE SOCIALĂ—CONFLICTE INTERETNICI

- După căderea regimului comunist în România, romii și-au câștigat recunoașterea și statutul de minoritate națională prin Constituția României și respectiv Legea electorală din 1991. Această schimbare a permis atât participarea romilor la viața politică prin reprezentarea lor în Parlament cât și afirmarea identității etnice în societatea postdecembristă însă, în același timp, și-au câștigat și statutul de populație vulnerabilă, fiind primii afectați de transformările din societatea românească.
- Începutul anilor 90 au fost presărați cu o sumedenie de conflicte între populațiile majoritare române sau maghiare și romi. De cele mai multe ori scânteia apărea în urma unei agresiuni, iar comunitatea reacționa imediat: se băteau clopotele, populația dintr-o anumită etnie se adună și dădea foc celei minoritare

11-12/08/1990, Cașinu Nou (județul Harghita)

- Un grup de circa 400 de săteni de etnie maghiară incendiază 29 de case aparținând etnicilor romi din sat. Aproximativ 150 de romi rămân fără locuințe, fiind alungați din sat.

9/10/1990, Mihail Kogălniceanu (Constanța)

- În noaptea de 9 octombrie, 25 de case aparținând romilor sunt incendiate de sătenii neromi și alte opt sunt distruse. Aproximativ 200 de persoane de etnie roma sunt afectate.

10-11/01/1990, Turulung (județul Satu Mare)

- 36 din cele 41 de case ale etnicilor romi din localitate sunt incendiate și distruse de către etnicii maghiari, majoritari în localitate.

6-7/04/1991 Bolintin Vale (județul Giurgiu)

- Ca urmare a unui conflict spontan între o persoană de etnie roma și un majoritar, au fost incendiate atunci 21 de case, iar alte cinci distruse.

16-18/05/1991, Ogrezeni și Bolintin Vale (județul Giurgiu)

- În cele două localități învecinate se înregistrează o serie

de incidente soldate cu distrugerea a 25 de case aparținând romilor. În 17 mai, se bat clopotele, iar sătenii din Ogrezeni incendiază și distrug 14 case ale romilor din localitate. A doua zi (18 mai) evenimentele se repetă și în localitatea învecinată, Bolintin Vale.

09/06/1991, Plăieșii de Sus (județul Harghita)

- Locuințele romilor din localitate sunt incendiate de vecinii lor maghiari, romii fiind alungați și nevoiți să locuiască în niște grajduri, în condiții improprii. Sătenii incendiază 28 de locuințe ale romilor, autoritățile nereușind stoparea violențelor.

13-14/08/1991, Vălenii Lăpușului (județul Maramureș)

- În 13 august 1991, o femeie însărcinată în nouă luni este agresată de un etnic rom. Acesta este arestat în aceeași zi, dar, în seara următoare, se formează un grup de circa 150 de săteni care se deplasează în cătunul Ponorâta, unde distrug 18 case ale romilor.

02/09/1993, Hădăreni (jud. Mureș)

- Conflictul izbucnește după ce un etnic român a fost înjunghiat mortal într-o confruntare cu trei etnici romi. Cei trei romi se ascund în casa unei rude. La scurt timp, câteva sute de localnici, români și maghiari, se strâng în fața casei și o incendiază. Frații Lăcătuș încearcă să fugă, dar sunt prinși și linșați de mulțime. Cumnatul lor, Mircea Zoltan, moare ars de viu în casa incendiată. Alte 12 case ale romilor sunt incendiate și cinci avariate, iar aproximativ 170 de romi sunt nevoiți să părăsească localitatea, nepermițându-li-se, o perioadă de timp, să revină la casele lor.

29/05/1994, Racșa, județul Satu Mare

- În 29 mai, ca urmare a unui conflict soldat cu decesul unui cioban român din Racșa, un grup de localnici au decis baterea clopotelor pentru a instiga sătenii la război împotriva romilor. Avertizați, romii reușesc să fugă. Sunt incendiate toate cele nouă locuințe ale romilor. Poliției a fost promptă, fiind investigate 115 persoane nerome implicate.

Conflicte soldate cu victime omenești din rândul comunităților romilor și case incendiate ale romilor au fost înregistrate în România până prin anii 1996-1997.

Multe dintre aceste cazuri au fost înaintate în justiție, ajungând chiar și la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului unde statul român a fost sancționat și obligat să plătească daune morale și să implemen-

teze o serie de măsuri care să repare prejudiciul victimelor (material și moral) și să prevină astfel de situații conflictuale.

Ce trebuie să învățăm din aceste experiențe? Faptul că victimele acestor conflicte inter-etnice nu au fost persoanele implicate direct în conflict ci persoane nevinovate, copii, femei și bătrâni care au fost în imposibilitatea de a se apăra.

ROMII DIN ROMÂNIA ÎN PREZENT: DE LA ASIMILARE LA INCLUZIUNE SOCIALĂ—POLITICI DE INCLUZIUNE SOCIALĂ

- Începând cu anul 1990, datorită schimbărilor economice din România, populația de etnie romă a fost prima care a resimțit efectele tranziției. Romii au fost primii dintre muncitorii disponibilizați în sistemul post-decembrist, au fost primii care s-au confruntat cu sărăcia severă, au fost primii care s-au confruntat cu discriminarea, au fost primii care au suferit datorită lipsei unei politici coerente de incluziune care să le permită dezvoltarea armonioasă în noua societate democratică.
- În lipsa unor surse economice care să le permită un trai decent, unii dintre romii au migrat din România, întreprinzându-se spre țările din Europa dezvoltată unde au devenit vizibili prin modul de trai și prin metodele de procurare a resurselor, provocând situații de îngrijorare atât membrilor țărilor europene cât și oficialilor UE.
- Astfel, începând cu anul 1997, în contextul în care România a aderat la UE, la presiunea oficialilor europeni, Guvernul României a demarat o amplă acțiune de realizare a unei strategii de îmbunătățire a situației romilor, strategie care presupunea muncă în parteneriat cu societatea civilă romă.
- Astfel, după mai bine de 4 ani de lucru în parteneriat cu societatea civilă romă, în aprilie 2001, Guvernul României adoptă prin hotărâre de guvern principalul document de politică publică în domeniul incluziunii sociale a romilor, respectiv Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor 2001-2010, prima inițiativă guvernamentală care abordează comprehensiv problemele minorității romă. După mai bine de
- Practic, după cca 145 de ani de la abolirea robiei, prin adoptarea acestui program, Guvernul României își asumă cu responsabilitate pentru prima dată în istoria romilor problematica incluziunii sociale a romilor.
- În primii ani după adoptarea acestei strategii, Guvernul României a organizat administrativ platforma de implementare a măsurilor regasite în documentul strategic, a angajat experți romi în cadrul instituțiilor de la nivel local, județean și național, a implementat o serie de proiecte cu finanțare europeană în domeniul nediscriminării și întăririi capacității romilor de a participa la procesul de planificare strategică.
- Complementar strategiei de îmbunătățire a situației romilor, existau și alte politici publice care își propuneau să contribuie la incluziunea populației de etnie romă, convergente cu obiectivele politicilor europene, respectiv Programului Național Antisărăcie, Memorandumul Comun de Incluziune Socială, Deceniul de incluziune a romilor 2005-2015, HG 1221/2011 Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor aparținând minorității romilor 2012-2020, toate aflate în legătură cu Planul Național de Dezvoltare, acesta din urmă propunând o sincronizare a intervențiilor, în funcție de care se elaborează politicile și intervențiile fondurilor postaderare, denumite fonduri structurale.
- În perioada 2006–2020, strategia de incluziune socială a romilor suferă câteva mici modificări (actualizări) care își propun să contribuie la o mai bună cunoaștere a problemelor cu care se confruntă romii și la o accelerare a procesului de implementare a măsurilor propuse. În anul 2006, strategia de incluziune a romilor adoptată prin HG 430/2001 este actualizată prin adoptarea HG nr. 522/2006. Ulterior, în anul 2011 Guvernul României adoptă HG 1221/2011 în domeniul incluziunii romilor, document actualizat prin HG 18/2015 valabil până în anul 2020.
- Experții care au analizat rezultatele obținute de Guvernul României în domeniul incluziunii romilor în perioada 2000-2020 menționează în unanimitate că strategiile adoptate de România sunt foarte ambicioase și cu multe măsuri menite să contribuie la incluziunea romilor însă rezultatele întârzie să apară. În continuare, romii sunt incluși în categoria persoanelor vulnerabile, în categoria persoanelor discriminate și în categoria persoanelor supuse riscului excluziunii sociale.
- Sunt foarte multe motive care stau la baza excluziunii sociale a populației de etnie romă din România însă cel mai serios este dat de faptul că autoritățile nu știu cum să se adreseze problemelor cu care se confruntă populația și nici nu comunică îndeajuns cu populația de etnie romă pentru a afla care sunt adevăratele probleme cu care aceștia se confruntă.
- În prezent, procesul de incluziune a romilor din România este reglementat prin HG 560/aprilie 2022 care propune o nouă viziune și abordare centrată pe implicarea autorităților locale și județene în procesul de planificare a măsurilor care vin în sprijinul comunităților locale, bazat pe principiu egalității de șanse și nediscriminării.

STIAȚI CĂ...

- În România, conform recensământului din 2011, romii numărau 621.573 de persoane (adică 3% din totalul populației), fiind al doilea grup etnic minoritar din România ca mărime, după cel maghiar. Însă, neoficial, conform datelor oferite de diferiți evaluatori, în România locuiesc între 1,5-2 milioane de persoane de etnie roma, reprezentând cca 10% din total populației.
- În România sunt cunoscute un număr de 19 neamuri (subgrupuri) ale romilor definite în funcție de ocupația de bază a acestora. Dintre acestea amintim: **CĂLDĂRARI, ARGINTARI, SPOITORI, URSARI, GABORI, ZAVRAGII, COSTORARI, LĂUTARI, FIERARI, RUDARI, BOLNENI/FIORARI, GEAMBAȘI, CIURARI, HORAHAI, CARAMIDARI, LOVARI, ROMIUNGRE, VĂTRAȘI, COCALARI**. Marea majoritate a romilor din România sunt romi asimilați, sedentarizați cu multă vreme în urmă, care și-au pierdut limba maternă și cultura romani tradițională.
- Ziua romilor se celebrează anual în data de 8 aprilie, în urma adoptării de către Parlamentul României a Legii nr. 66 din 22 martie 2006.
- Un procent de cca 30 % dintre romii din România vorbesc limba romani, limbă care are mai multe dialecte și sunt păstratori ai tradițiilor specifice romilor. Portul romilor diferă în funcție de neamul din care face parte individul.
- Termenul “țigan” nu există în limba romani. Acesta provine din limba greacă athinganoi = de neatins, spurcat, murdar, iar în perioada robiei denumea o categorie socială de rob/ sclav. În prezent, termenul este utilizat în limbajul comun de neromi cu sens peiorativ, jignitor la adresa unei persoane sau grup de romi. Formula corectă de adresat este ROM/ ROMNIE (bărbat de etnie romă/femeie de etnie romă).
- Unele expresii care au în componența lor termenul de “țigan” au o alta conotație decât cea reală. De exemplu, “*te-ai înecat ca țiganul la mal*” definește incapacitatea unei persoane de a duce treaba până la capăt. În realitate, această expresie provine din perioada în care romii erau robi. O pedeapsă administrată fugarului era ca acesta să încerce să ajungă la malul unei ape după ce era aruncat în ea, fiind legat de picioare. Pentru ca fugarul să depună un efort supraomenesc, i se promitea iertarea, dacă reușea să ajungă la mal. Dar atunci când ajungea aproape de mal, fugarul era tras înapoi în albia râului până când acesta, epuizat, se îneca.
- Romii, în calitate de cetățeni, s-au bucurat și au suferit alături de români în toate etapele de dezvoltare ale României și au contribuit foarte mult la dezvoltarea patrimoniului cultural românesc, prin muzica, obiecte de artă, meserii practicate, s.a.

Personalități celebre din România care au făcut și fac în continuare cinste României, provind din rândul minorității romilor. De exemplu, site-ul Wikipedia menționează pe Grigoras Dinicu (violinist și compozitor), Stefan Bănică (actor), Pepe (cântăreț), Connect-R (cântăreț și producător), Ion Voicu (violinist și dirijor), Mădălin Voicu (politician), Damian Draghici (cântăreț, politician), Johnny Raducanu (pianist), Banel Nicolită (fotbalist) Marian Simion (pugilist), Nicolae Gheorghe (sociolog), Alex Velea (cântăreț), Nicole Cherry (cântăreață) și mulți alții care se mândresc cu apartenența la etnia romilor.

Instituția pentru Politici Publice
București

Primăria Comunei Hamcearca
județul Tulcea

Primăria Comunei Ciucurova
județul Tulcea

Acest material informativ este realizat cu sprijinul financiar al Granturilor SEE și/sau Norvegiene 2014 – 2021. Conținutul acestuia nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar. Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului/autorilor.

Proiectului “**CCSI - Model de intervenție în procesul de incluziune și abilitare a romilor**” - PN1008 beneficiază de un grant în valoare de 808.250 Euro oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE, prin intermediul programului “Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor”.

Informații suplimentare regăsiți pe pagina web www.servicii-integrate.ro sau www.facebook.com/centrecomunitaredeserviciiiintegrate

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe/ Lucrând împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă”